

Constantin PARASCHIVESCU

Sărbătoarea copiilor

Teatrul de păpuși „Colibri” din Craiova e situat peste drum de Universitate. Astfel că ai în față o oglindă a viitorului în care se reflectă două generații de mâine. Una fără griji, deocamdată, cu ochi mirați, glasuri de clopoțel și magia prospețimii, alta cu speranțe de viață și grijile cunoștințelor mai mult sau mai puțin acumulate. Ingeniozitatea oltenească le vine în ajutor, însă, și acestora din urmă, cu un copiator xerox într-un chioșc apropiat, care execută „la comandă fițuici, calitate deosebită”, ca să-i scutească de emoții. Cei fără emoții acum, care mai cred în basme și vrăjitorii, se vor distra mai târziu de fantezia tranziției care născocoște te miri ce în zilele noastre, neauzit, nemaivăzut, ca și anunțul atârnat pe balconul unei case vechi de un particular, cu „emigrări în Canada”, pe strada (sic!) „România muncitoare”. Oare pentru că ceasul prefecturii (în avans cu zece minute) nu se sincronizează cu ceasul primăriei (care stă)?... Basme!

Între 28 mai – 1 iunie a.c., Teatrul „Colibri” a organizat prima ediție a unui Festival internațional numit „Sărbătoarea păpușilor”. Se înscrie, astfel, în anuarul UNIMA care cuprinde lista festivalurilor organizare în lume, sporind la 4 numărul cu care figurează până acum țara noastră, după București, Arad, Botoșani (interesantă listă, care dă seama de pasiunea pentru acest gen în diferite țări și eforturile de a-l dezvolta. Germania figurează cu 39 de festivaluri, Spania cu 36, Franța cu 26; urmează Italia 19, S.U.A. 18, Canada 14. Ne-au luat-o înainte vecinele Cehia, Polonia, Ungaria cu câte 8, Bulgaria cu 6; iar noi figurăm cu trei alături de Mexic, Portugalia și Slovenia. Dar asta nu e reprezentativ decât pentru susținerea de care se bucură din partea autorităților și înzestraților sponsori locali). Susținut moral și material de consiliul și primăria municipiului Craiova, acest mini-festival a adus cinci zile la rampă șase trupe cu opt piese în 12 reprezentații. Inițiativă salutară a directorului Patrel Berceanu, sprijinită de experiența lui Emil Boroghină, numit președinte de onoare al festivalului, care n-au dezarmat în fața inconvenientelor de tot felul, chiar și al unui ecou mai redus din partea invitaților. Mai bine puțin și bun, decât mult și bun pe sfert. Dar nu cu un cronicar singuratec, zău așa!

Au fost trei trupe românești, trei străine din Bulgaria, Macedonia și Iugoslavia. O impresie deosebită a produs Teatrul de copii și tineret din Skopje cu spectacolul *Poveste macedoneană*, excepțională valorificare a unor obiecte artisanale ca figurine animate, fără cuvinte, din combinații incredibile alcătuite la vedere cu dexteritatea mâinilor și rafinamentul efectelor vizuale. Rând pe rând, o măturică, un scăunel, o coasă și o seceră, opincuțe, linguri, furci și tobe prind viață miraculos și dansează, cântă, devin făpturi omenești și animale de curte, aripi de moară, miri și părinți cu iubire ocrotitoare pentru copii. Un muzeu animat, aș zice, cu tradiția și specificul acestui popor viguros și demn, transpuse cu har original, umor și măiestrie, la cota rară a frumuseții artistice. Entuziasmant! (scenariul, regia și păpușile, dacă se pot numi așa, Bonjo Lungov, interpretează excepțională Tanja Kocovska). La cote apropiate, prin fantezie și calitatea jocului, s-ar situa *Vrăjitorul din Oz* prezentat în premieră de Secția păpuși-marionete a U.N.A.T.C. București, ultimul an, clasa prof. univ. Cristian Pepino și *Punch și Judy* al Teatrului „Colibri”, poveste din folclorul englezesc prelucrată artistic în stilul alert al *commediei dell'arte* de către regizorul Nicolov Perveli Vili. Ambele cu actori la vedere, în parte sau totalitate, valorificându-le însușirile de interpretare cu sinceră implicare, naturalețe – că pe copii nu poți să-i minți (Isabela Hușanu, Eliza Cristu, Ștefan Alexa, Ioana Ernea, Georgeta Drăgan la studenți, Mihai Brumă-Urzeanu, Rodica și Mugur Prisăcaru, Ionica Pokker, Alla Bogdan, Oana Stancu, Daniel Mirea la craioveni). Cristian Pepino a îmbinat perfect jocul păpușilor și al

actorilor, fructificând mijloacele vizuale și sonore într-o alternanță sugestivă, cu farmec și ritm. Nicolov Perveli Vili s-a jucat cu actorii ca în farsele medievale, antrenându-i într-o evoluție comică vioaie, cu cântece aplaudate de micuți și gustate de mai mari. Scenografia – o simplă căruță cu paiațe proiectată pe orizont și veșminte divers colorate – dă o dimensiune universală poveștii, cu tâlc tragicomic, exemplar sugerată de Eustațiu Gregorian și subliniată de regizor.

Cu actori la vedere, care interpretează, cântă și însușesc păpușile, s-a desfășurat și spectacolul Teatrului „Pinokio”, Zemun, Iugoslavia, *Patru prințese și un zmeu*, o demonstrație simplă și agreabilă a jocului animat, moralizator, care din contrastul caracterelor dă o pildă de conduită. La cote de virtuozitate aș situa cele două spectacole ale Teatrului „Vasilache” din Botoșani, *Aventurile lui Chiț* și *Desen animat*, realizate de experimentatul Valentin Dobrescu. *Găinușa cu puii de aur* a Teatrului „Colibri”, în dramatizarea și regia lui Patrel Berceanu, are expresivitate plastică (excelente măști – Eustațiu Gregorian) și grație în joc, dar dialogul extins îi dă mai mult preponderență moralizatoare. Modestă, prezența Teatrului de dramă și păpuși din Sava Drobovlodni din Silistra, Bulgaria, care cu *Ceasul de aur* a dovedit încă o dată că pentru micii spectatori prea mult text obosește și le distrage atenția. Ei trebuie să fie prinși de povești în replici scurte, imagini de efect și joc dinamic.

Gabriela PANTEL CENUȘER

„La Strada” în luna florilor

Cea de-a VI-a ediție a Festivalului de artă neconvențională „La Strada” s-a desfășurat la Sibiu între 15 și 17 mai 2002.

Toți participanții au încercat să se prezinte cât mai bine, să-și pună în valoare creațiile în Piața Mare a orașului, înlocuind spectacolele decapitărilor ce aveau loc tot aici, în urmă cu sute de ani, cu veselie și artă. Iată câteva repere:

Spectacolul *Vasilache și Marioara* al Teatrului *PUCK & Co.* din Timișoara aduce pe scenă cele două personaje deschizătoare de drumuri care, în interpretarea actorilor Benone Viziteu și Eva Labadi Megyes, apar la fel de vii și pline de umor ca pe vremuri. Alternând jocul păpușilor cu cel al actorilor, reprezentația ține treaz interesul publicului pentru pășaniile celor doi la întâlnirile cu popa, jandarmul și chiar moartea.

Sunt de amintit și cele două spectacole ale Teatrului *PRICHINDEL* din Alba Iulia, prezent în festival cu *Misterioasa aventură* după *Micul Prinț* de Saint-Exupéry și *Întâmplări cu un pisoar*, ambele semnate de regizoarea Oana Leahu. Deși de facturi diferite, acestea poartă amprenta unui stil caracterizat prin limpezime și minuțiozitate. Păpușile mânuite cu precizie, decorul în mișcare și schimbare ingenioasă, de multe ori cu ajutorul trupurilor, ambianța sonoră expresivă conferă *Misterioasei aventuri* nota de profesionalism.

Mai gălăgioasă și mai hazlie pentru copii, reprezentația *Clovnii în vacanță* a Teatrului de păpuși din Baia Mare, spectacol realizat de Ionel Tănăsă, îmbină trei stiluri păpușerești (bi-ba-bo, planșetă, podea) cu prezența interpreților, care uzează de tot arsenalul clovnesc pentru a stârni ilaritatea, din păcate, uneori gratuită.

Să mai punctăm aici și evoluția trupei *IANUS* din Târgu Mureș, cu dansul dramatizat *Rătăcirii*, în regia actorului Liviu Topuzu, ca pe un moment salutar, în alb și negru. Grație caietului-program al festivalului, au înțeles și conținutul „poveștilor dansate”, altminteri doar parțial recunoscutibile în execuția inegală a trupei. Acestea sunt „mici eseuri coregrafico-dramatice pe tema luptelor cavaleresti”, cu referire directă la subiectul pieselor *Romeo și Julieta*, *Hamlet* și *Visul unei nopți de vară*.

Oamenii mari au mai avut și altele de văzut: expoziția excelentă de grafică a artistului vâlcean Bogdan Constantin, expoziția de fotografii *Europa mea. Europa noastră* a sibianului Virgil Daciu, spectacolul *Poveste despre sfârșitul lumii*, oferit de teatrul din localitate și ofranda